

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Pentru modificarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei”
(aferente auditului situațiilor financiare și auditului în alte scopuri al băncilor, precum și
aferente cerințelor față de membrii organului de conducere al băncii,
al societății financiare holding sau holding mixte, conducătorii sucursalei unei bănci din
alt stat, persoanele care dețin funcții-cheie și față de lichidatorul băncii în proces de
lichidare)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Autorul proiectului actului normativ este Banca Națională a Moldovei (BNM)

2. Condițiile care au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei” (în continuare – proiectul hotărârii) a fost elaborat în temeiul art.43 alin.(1) și (3) și art.88 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 434-439, art. 727).

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/ lacunelor normative

Proiectul hotărârii a fost elaborat ținând cont de prevederile Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor, practica de supraveghere din Republica Moldova, precum și practicile aplicate de autoritățile competente pentru supravegherea băncilor din statele membre ale Uniunii Europene.

Elaborarea proiectului hotărârii este determinată de necesitatea:

(i) perfecționării cadrului normativ care reglementează cerințele și condițiile aplicabile entităților de audit ce efectuează auditul la bănci, inclusiv a prevederilor aferente criteriului de concentrare aplicabil acestor entități;

(ii) completării cazurilor în care banca este obligată să notifice Banca Națională a Moldovei pe parcursul desfășurării auditului, inclusiv în cazul modificărilor care conduc la neîndeplinirea de către entitatea de audit a condițiilor prevăzute la pct. 6, a modificărilor aduse contractului de audit prevăzute la pct. 7, precum și în cazul aplicării măsurilor disciplinare, interdicțiilor și/sau sancțiunilor de către Consiliul de Supraveghere Publică a Auditului, instanțele de judecată, instituțiile și/sau autoritățile publice;

(iii) ajustării cadrului normativ secundar aferent auditului băncilor, inclusiv prin alinierea terminologiei la cea utilizată în Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare;

(iv) extinderii categoriilor de persoane care dețin funcții-cheie prin includerea conducătorilor funcțiilor responsabile de domeniile securității informaționale și tehnologiilor informaționale;

(v) perfecționării aspectelor ce țin de evaluarea aptitudinilor lingvistice ale membrilor organului de conducere și ale conducătorilor sucursalelor băncilor din alte state.

Elaborarea proiectului hotărârii are drept scop:

Cu referire la Regulamentul cu privire la auditul situațiilor financiare și auditul în alte scopuri al băncilor, proiectul de hotărâre are drept scop perfecționarea cadrului normativ aplicabil entităților de audit care efectuează auditul băncilor, prin actualizarea cerințelor și condițiilor de eligibilitate, inclusiv a criteriului de concentrare, consolidarea obligațiilor de notificare către Banca Națională a Moldovei pe parcursul desfășurării auditului, precum și armonizarea prevederilor regulamentare cu terminologia și cerințele Legii nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare, în vederea asigurării unui proces de audit eficient, transparent și conform standardelor aplicabile.

Cu referire la Regulamentul cu privire la cerințele față de membrii organului de conducere al băncii, al societății financiare holding sau holding mixte, față de conducătorii

sucursalei unei bănci din alt stat, persoanele care dețin funcții-cheie și față de lichidatorul băncii în proces de lichidare, proiectul de hotărâre are drept scop consolidarea cadrului de evaluare a adecvării persoanelor care dețin funcții-cheie în cadrul băncilor, prin extinderea categoriilor de funcții-cheie pentru a include conducătorii funcțiilor responsabile de securitatea informațională și de tehnologiile informaționale, precum și prin perfecționarea cerințelor privind evaluarea aptitudinilor lingvistice ale membrilor organului de conducere și ale conducătorilor sucursalelor băncilor din alte state, în vederea consolidării guvernanței corporative și a gestionării prudente a riscurilor.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. *Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi*

Proiectul hotărârii include modificări la:

În ceea ce privește Regulamentul cu privire la auditul situațiilor financiare și auditul în alte scopuri al băncilor, se propun modificări care au drept scop să perfecționeze, să concretizeze și să clarifice anumite aspecte referitoare la aprobarea și activitatea entităților de audit care efectuează auditul băncilor, după cum urmează:

- introducerea unei cerințe potrivit căreia o entitate de audit nu poate efectua auditul unei bănci dacă, în ultimii 3 ani, Banca Națională a Moldovei i-a retras aprobarea ca urmare a nerespectării prevederilor cadrului normativ aplicabil entităților supravegheate de Banca Națională a Moldovei și/sau auditului acestora (pct. 5 subpct. 1));
- completarea cerințelor privind componența echipei de audit prin includerea:
 - a unui auditor care deține un certificat internațional de calificare în domeniul contabilității, emis de o organizație profesională internațională;
 - a unui auditor cu experiență de cel puțin 3 ani în auditarea situațiilor financiare ale entităților de interes public, dintre care minimum un an în auditul situațiilor financiare ale băncilor (pct. 5 subpct. 3 lit. c) și e));
- stabilirea condițiilor de eligibilitate aplicabile entităților de audit care prestează servicii de audit pentru bănci. În acest sens, entitatea de audit trebuie să îndeplinească, la data aprobării de către Banca Națională a Moldovei, următoarele condiții cumulative: (i) numărul băncilor din Republica Moldova auditate concomitent de entitatea de audit nu depășește trei pentru fiecare misiune de audit, dintre care cel mult două pot fi bănci de importanță sistemică și (ii) entitatea de audit și auditorii care fac parte din echipa de audit nu au auditat aceeași bancă pentru mai mult de cinci ani consecutivi și nu au reluat auditarea acesteia decât după expirarea unei perioade de întrerupere de cel puțin doi ani (pct.6);
- instituirea obligației entității de audit de a notifica banca cu privire la orice modificare a informațiilor aferente condițiilor prevăzute la pct. 6, prin includerea unei clauze corespunzătoare în contractul de audit (pct.7 subpct. 4));
- completarea setului de documente prezentate Băncii Naționale a Moldovei cu o declarație pe propria răspundere a entității de audit și a membrilor echipei de audit privind inexistența măsurilor disciplinare, a interdicțiilor și/sau a sancțiunilor aplicate în ultimii 3 ani de către Consiliul de Supraveghere Publică a Auditului, instanțele judecătorești, precum și de alte instituții și/sau autorități publice (pct. 8 subpct. 9));
- completarea temeiurilor de refuz al aprobării entității de audit de către Banca Națională a Moldovei cu situația în care pe parcursul ultimilor trei ani consecutivi veniturile anuale obținute de entitatea de audit din prestarea serviciilor pentru banca auditată au depășit 15% din venitul anual total al entității de audit (pct. 13);
- completarea cazurilor în care Banca Națională a Moldovei poate refuza aprobarea entității de audit, în cazul în care în ultimii trei ani entității de audit i-au fost aplicate de către Consiliul de Supraveghere Publică a Auditului, instanțele de judecată, instituțiile și/sau de autoritățile publice competente măsuri disciplinare, interdicții și/sau sancțiuni (pct.13¹);
- extinderea situațiilor în care banca este obligată să notifice Banca Națională a Moldovei pe parcursul desfășurării auditului, inclusiv în cazul:

- o modificărilor care conduc la neîndeplinirea de către entitatea de audit a condițiilor prevăzute la pct. 6;
- o modificărilor aduse contractului de audit prevăzute la pct.7;
- o aplicării unor măsuri disciplinare, interdicții și/sau sancțiuni de către Consiliul de Supraveghere Publică a Auditului, instanțele judecătorești, instituțiile și/ sau de autoritățile publice (pct. 14).

Cu referire la Regulamentul cu privire la cerințele față de membrii organului de conducere al băncii, al societății financiare holding sau holding mixte, conducătorii sucursalei unei bănci din alt stat, persoanele care dețin funcții-cheie și față de lichidatorul băncii în proces de lichidare, se propun următoarele modificări:

- extinderea categoriei persoanelor care dețin funcții-cheie prin includerea conducătorilor funcțiilor responsabile de securitatea informațională și de tehnologiile informaționale (pct.3 subpct.4));
- clarificarea și perfecționarea cerințelor privind evaluarea aptitudinilor lingvistice ale membrilor consiliului băncii, ale membrilor organului executiv și ale conducătorilor sucursalelor băncilor din alte state, sub aspectul cunoașterii limbii române și/sau a unei limbi de circulație internațională utilizate în domeniul financiar (pct.12 și Anexa nr.2 (pct.1 subpct.2)).

Cererile depuse la Banca Națională a Moldovei și aflate în curs de examinare la data intrării în vigoare a hotărârii vor fi soluționate în conformitate cu normele legale general aplicabile raporturilor juridice aflate în derulare, cu respectarea prevederilor Codului civil și ale Codului administrativ al Republicii Moldova.

3.2. *Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare*

Proiectul hotărârii a fost elaborat în vederea asigurării corelării și armonizării cadrului normativ secundar cu prevederile actelor normative, precum și a clarificării și perfecționării unor cerințe aplicabile entităților de audit care efectuează auditul băncilor. Totodată, proiectul urmărește extinderea categoriei persoanelor care dețin funcții-cheie, precum și perfecționarea cerințelor privind evaluarea aptitudinilor lingvistice ale membrilor organului de conducere al băncilor și ale conducătorilor sucursalelor băncilor din alte state.

Având în vedere că modificările propuse au un caracter de ajustare, actualizare și consolidare a reglementărilor existente, fără a implica schimbări de fond ale politicilor normative sau ale cadrului instituțional, examinarea unor opțiuni alternative nu se justifică. În acest context, soluțiile propuse constituie măsurile necesare și adecvate pentru realizarea obiectivelor urmărite și pentru asigurarea unei aplicări coerente și eficiente a cadrului normativ relevant.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. *Impactul asupra sectorului public*

Nu este aplicabil.

4.2. *Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative*

Nu este aplicabil.

4.3. *Impactul asupra sectorului privat*

Nu este aplicabil.

4.4. *Impactul social*

Nu este aplicabil.

4.4.1. *Impactul asupra datelor cu caracter personal*

Nu este aplicabil.

4.4.2. *Impactul asupra echității și egalității de gen*

Nu este aplicabil.

4.5. *Impactul asupra mediului*

Nu este aplicabil.

4.6. *Alte impacturi și informații relevante*

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Proiectul nu este supus expertizei de compatibilitate, deoarece nu transpune prevederile legislației UE.
<i>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</i> Nu este aplicabil.
<i>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</i> Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În vederea respectării principiilor transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și de Regulamentul privind asigurarea transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Băncii Naționale a Moldovei, proiectul hotărârii este supus consultării publice. În acest scop, proiectul și materialele aferente sunt publicate pe pagina web a Băncii Naționale a Moldovei, în compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparența decizională”, oferind tuturor părților interesate posibilitatea de a lua cunoștință de conținutul acestuia și de a formula propuneri sau obiecții. Astfel, procesul de elaborare și promovare a proiectului se desfășoară în condiții de transparență, participare și consultare publică, în conformitate cu cerințele cadrului normativ aplicabil.
7. Concluziile expertizelor
Expertiza de compatibilitate nu este necesară în cazul proiectului de hotărâre, întrucât acesta nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. De asemenea, în conformitate cu art. 37 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative emise de Banca Națională a Moldovei sunt exceptate de la procedura expertizei juridice efectuate de Ministerul Justiției. Cu toate acestea, având în vedere prevederile art. 11 alin. (3 ³) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, proiectul va fi transmis Ministerului Justiției pentru emiterea unei opinii consultative.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul actului normativ nu afectează concepția generală și nici caracterul unitar al cadrului normativ în vigoare, fiind limitat la perfecționarea și clarificarea unor prevederi existente din domeniul auditului situațiilor financiare ale băncilor. Modificările propuse sunt compatibile cu reglementările conexe și nu generează contradicții sau suprapuneri normative. Totodată, implementarea proiectului nu necesită operarea unor modificări sau completări în alte acte normative, acesta putând fi aplicat în cadrul reglementărilor existente. Prin urmare, proiectul are un caracter punctual și contribuie la consolidarea și eficientizarea cadrului de reglementare fără a implica intervenții legislative sau normative suplimentare.
9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
În vederea asigurării unei implementări ordonate și eficiente a noilor prevederi, se propune ca hotărârea să intre în vigoare la expirarea unui termen de o lună de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Acest termen va oferi băncilor, sucursalelor băncilor din alt stat, după caz, entităților de audit vizate posibilitatea de a examina și implementa noile cerințe, de a-și adapta procedurile interne și de a asigura conformarea cu modificările introduse, contribuind astfel la aplicarea uniformă și eficientă a reglementărilor aprobate.